

Dobrý zemědělský a environmentální stav (DZES)

Ing. Jaroslava Šamsová

samsova@volny.cz

+420 604 205 690

Legislativní rámec - Cross compliance

- **Nařízení vlády č. 48/2017 Sb.**, o stanovení požadavků podle aktů a standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu pro oblasti pravidel podmíněnosti a důsledků jejich porušení pro poskytování některých zemědělských podpor (NV CC)
- **Platné znění:** <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2017-48>
- **Příručka „Průvodce kontrolou podmíněnosti platný pro rok 2021“:** <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/kontroly-podminenosti-cross-compliance/dokumenty-ke-stazeni/rok-2021/>

Dobrý zemědělský a environmentální stav

DZES 1 „Ochranné pásy podél útvarů povrchových vod“

- Zachovat i mimo zranitelné oblasti nehnojené ochranné pásy (minimální šířka pásu, měřeno od břehové čáry):
 - ▣ **3 m – bez použití hnojiv** (*kontrola na místě; neplatí pro pastvu ani pro statková hnojiva rostlinného původu – sláma apod.*),
 - ▣ **25 m – bez použití tekutých hnojiv** (*kejda, ...*) **a kapalných hnojiv** (*digestát, ...*) **s rychle uvolnitelným N**, pouze na DPB se sklonitostí **nad 7°** (*kontrola na místě; neplatí pro pastvu*).
- Dodržet při aplikaci přípravků na ochranu rostlin stanovenou ochrannou vzdálenost od břehové čáry:
 - ▣ omezení postřiků na svažitých pozemcích nad 3° u vody (splach),
 - ▣ omezení postřiků na pozemcích u vody (úlet).

Omezení přípravků na ochranu rostlin

- **Přítomnost a typ OPVZ, vzdálenost od vody, svažitost**
- **Přeregistrace u přípravků (postupovat podle etikety)**
- **Pozor na chyby v evidenci použití přípravku**

V LPIS sestava č. 17, která obsahuje údaje pro kontrolu všech tří aspektů ochrany vod:

- údaje o zařazení do OPVZ
- vzdálenost DPB od vody
- překryv se svažitými pozemky u vody

Dále pozor:

- ochrana osob (v LPIS sestava č. 17)
- zkouška způsobilosti postřikovače 1 x za 3 roky
- odborná způsobilost
- sklad – provizorní x trvalý

Dobrý zemědělský a environmentální stav

DZES 2 „Zavlažovací soustavy“

- Pokud je využíváno zvláštní technické zařízení k zavlažování (§ 6 odst. 1 vodního zákona), předloží žadatel platné povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami, vydané v souladu s vodním zákonem.

Dobrý zemědělský a environmentální stav

DZES 3 „Ochrana podzemních vod před znečištěním“

- Při manipulaci se závadnými látkami zajistit **ochranu povrchových a podzemních vod**, blízkého okolí a životního prostředí.
- **Mít zpracovaný schválený a platný havarijný plán** – nepředložení havarijního plánu je považováno za porušení malého rozsahu a závažnosti
- Zamezit **vypouštění odpadních vod** do vod povrchových a podzemních bez platného povolení.
- Závadné látky skladovat tak, aby nedošlo k jejich **úniku**, popřípadě k jejich nežádoucímu **smísení s odpadními nebo srážkovými vodami**. Zajistit, aby **technický stav skladů závadných látek (včetně skladů použitých obalů)** splňoval kvalitativní požadavky vodního zákona (= *dobrý technický stav*).
- Nejméně **jednou za 5 let**, pokud není technickou normou nebo výrobcem stanovena lhůta kratší, zajistit provedení **zkoušky těsnosti** potrubí a **nádrží** určených pro skladování ropných látek.
- Vybudovat a provozovat odpovídající **kontrolní systém** pro kontrolu zjišťování úniku skladovaných ropných látek.

Dobrý zemědělský a environmentální stav

DZES 4 „Zachování minimálního pokryvu půdy“

- Na DPB se **standardní ornou půdou (R)** a sklonitostí **nad 4°** zajistit po sklizni plodiny založení porostu **ozimé plodiny nebo víceleté pícniny**, a nebo uplatnit alespoň jedno z opatření:
 - **ponechání strniště** sklizené plodiny do založení porostu jařiny*
 - **podmítnutí strniště** sklizené plodiny (*i opakovaně*) a jeho ponechání bez orby, až do založení porostu jařiny* (*splňuje to i použití dlátového kypříče*)
 - **pásové zpracování půdy** (strip-till) ponechané do založení porostu jařiny
 - **oseť mezipločinou**, ponechání porostu min. do 31. 10.

Možnost orby k zapravení **tuhých** statkových hnojiv (*ne od drůbeže*) nebo kompostu, a to v dávce min. **25 t/ha** (*sláma; za slámu se považuje i strniště silážní kukuřice nad 40 cm*)

Pozn.: * na jaře lze v rámci předseťové přípravy provést i orbu

Dobrý zemědělský a environmentální stav

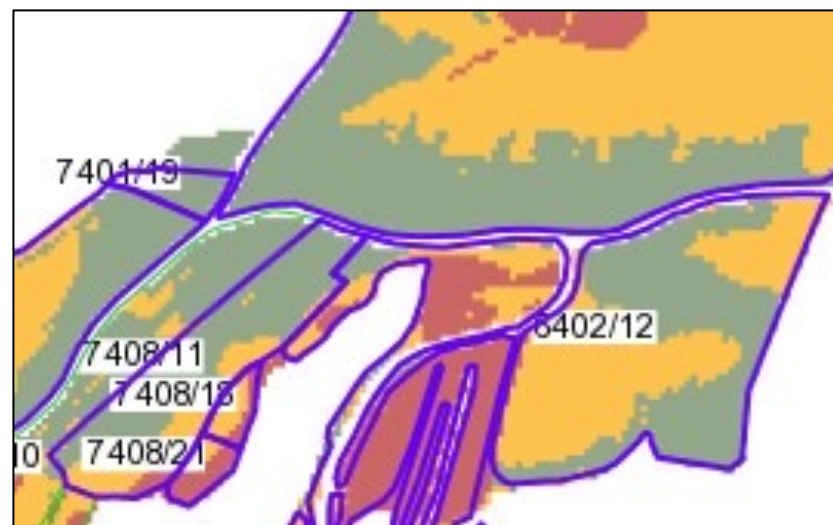
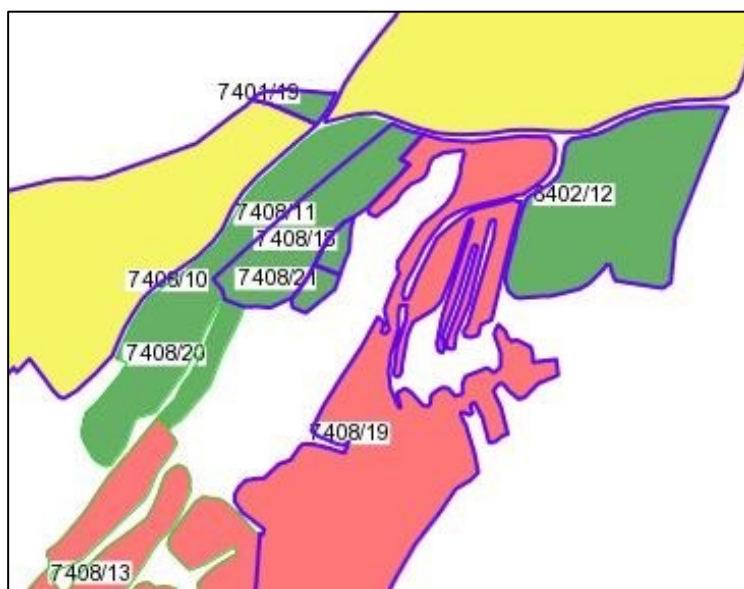
DZES 5 „Erozní ohroženost“

Každý DPB zařazen do úrovně erozní ohroženosti podle tzv. podkladové vrstvy.

Pro podněty a žádosti na revizi vymezení erozní ohroženosti využijte připravený formulář dostupný na adrese:

<http://eagri.cz/public/web/mze/puda/dokumenty/>

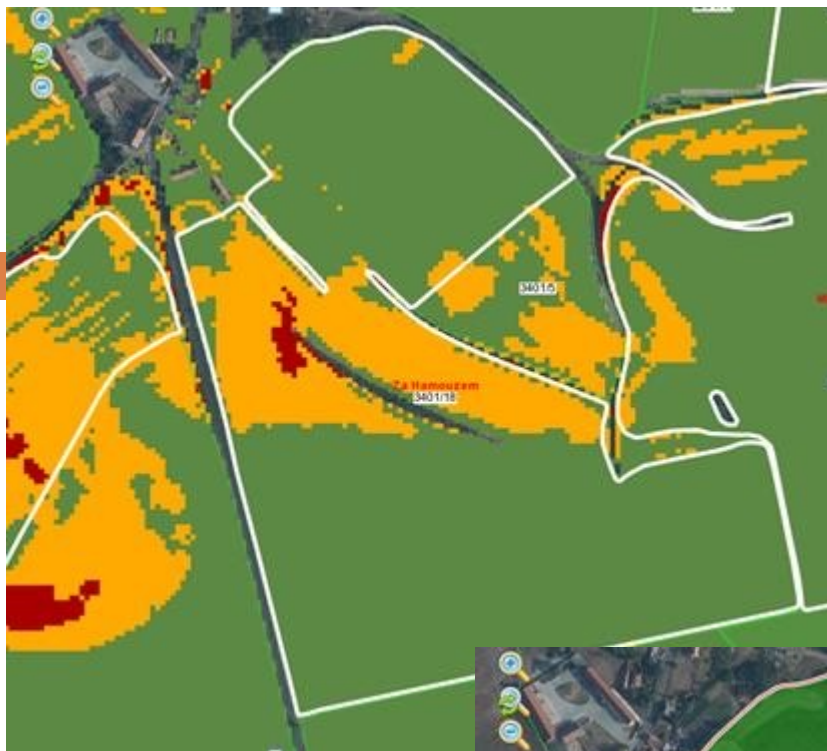
a zasílejte elektronicky na email: eroze@vumop.cz.

Primární klasifikace erozní ohroženosti

(platí jak na úrovni DPB, tak na úrovni souvislé plochy plodiny)

Velikost DPB	Přítomnost SEO a MEO
DPB do 2 ha	automaticky NEO
DPB 2 – 4 ha	souvislá plocha SEO nad 2 ha
	souvislá plocha SEO a MEO nad 2 ha
	souvislá plocha SEO a MEO pod 2 ha
DPB nad 4 ha	souvislá plocha SEO nad 2 ha NEBO
	součet ploch SEO v rámci DPB překračuje 50 % výměry DPB
	souvislá plocha SEO a MEO nad 2 ha NEBO
	součet ploch SEO a MEO v rámci DPB překračuje 50 % výměry DPB
	souvislá plocha SEO a MEO pod 2 ha A SOUČASNĚ
	součet ploch SEO a MEO v rámci DPB nepřekračuje 50 % výměry DPB

Rozdělení plodin do skupin dle (půdo)ochranné funkce

Souvislá plocha plodiny

- Skupina plodin s **nízkou ochrannou funkcí** (NOF): kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice, širok
- Skupina plodin se **střední ochrannou funkcí** (SOF):, ostatní obilniny, řepka olejná
(**Ostatní obilniny** = všechny obilniny kromě kukuřice a široku)
- Skupina plodin s **vysokou ochrannou funkcí** (VOF): ostatní píceiny (dle číselníku) a/nebo travní porost (+ možné využití DPB stejného uživatele s kulturami – G, T, L, M, U nebo J s vymezeným EVP KS)
- Skupina plodin s **neurčenou ochrannou funkcí** (např. mák, zeleniny apod.).

Souvislá plocha kukuřice, brambor, řepy, bobu setého, sóji, slunečnice a široku = plocha osetá/osázená těmito plodinami, které nejsou od sebe navzájem odděleny plochou plodin s jinou než nízkou ochrannou funkcí
o šířce alespoň 22 m.

Souvislá plocha ostatních obilnin a řepky olejné = plocha osetá těmito plodinami, které nejsou od sebe navzájem odděleny plochou plodin s jinou než střední ochrannou funkcí **o šířce alespoň 22 m.**

Číselníky plodin spustíte v LPIS na záložce Exporty > Dotace.

Mapa Tisky **Exporty** Datawell Vyhledávání Spis Moje historie KN Příručky 3.1 Aktivní uživatel:

Díly půdních bloků Půdní bloky Ekol. významné prvky Osazené plochy vinice **Dotace** Obnovit nyní Historie Úloh

Úloha	Čas posledního spuštění	Stav	Spustit	Stáhnout
Centrální číselník plodin pro dotace	03-05-2018 20:55:17	✓ Dokončeno	Spustit	Stáhnout
Číselník RRD	03-05-2018 20:55:19	✓ Dokončeno	Spustit	Stáhnout
Číselník druhů konopí			Spustit	
Klasifikace EPH plodin pro eroze - ochranné funkce NOF a SOF			Spustit	
Klasifikace EPH plodin pro eroze - způsobilosti pro pásy a obsevy	08-09-2020 13:15:18	✓ Dokončeno	Spustit	Stáhnout
Klasifikace EPH plodin pro eroze - vhodnosti pro oddělení plodin 22m pásem	08-09-2020 13:15:36	✓ Dokončeno	Spustit	Stáhnout
Klasifikace dotačních plodin pro eroze - vhodnosti pro oddělení plodin 22m pásem	08-09-2020 13:15:41	✓ Dokončeno	Spustit	Stáhnout
Klasifikace EPH plodin pro eroze - způsobilosti pro pásy a obsevy	23-11-2018 08:12:53	✓ Dokončeno	Spustit	Stáhnout

Úloha: Klasifikace EPH plodin pro eroze - ochranné funkce NOF a SOF

Datum: 23.11.2018

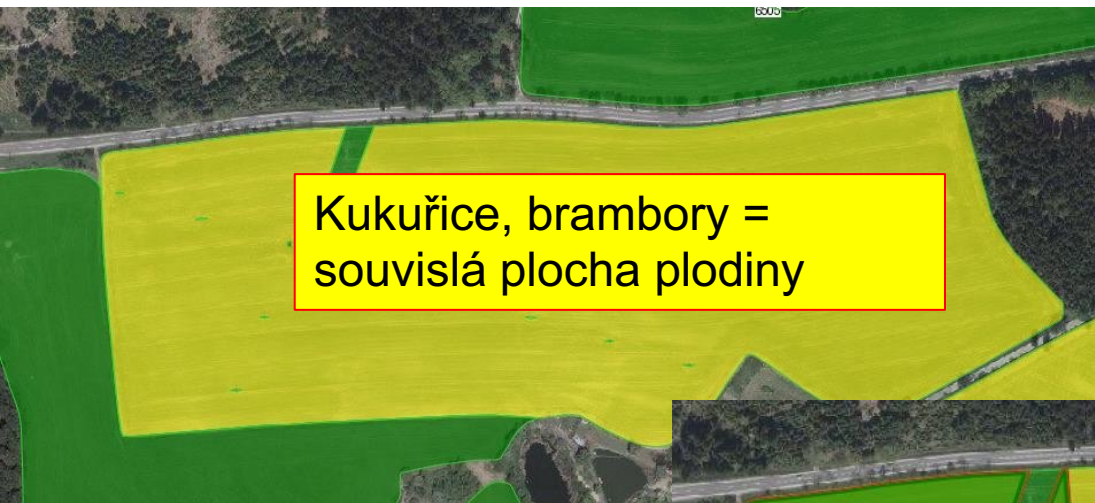
Vyčistit formulář Výběr atributů **Spustit** Zavřít

Číselník obsahuje seznam plodin zařazených do kategorie NOF a SOF.

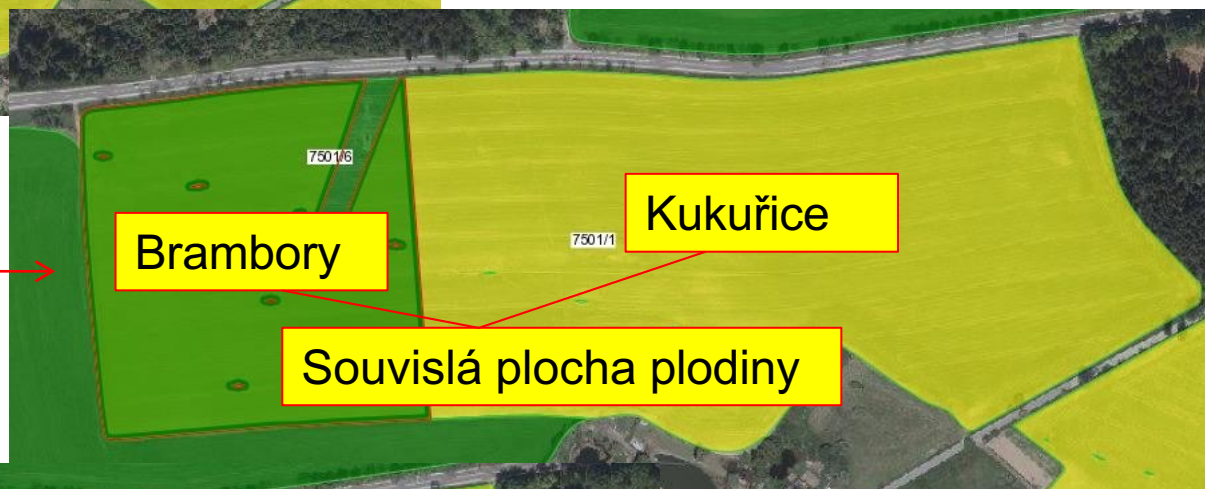
	A	B	C	D	E	F	G	H
1	ID_SK	NAZEV_SKUPINA	ID_TYP_PL	NAZEV	PLATNOSTPLODIN	PLATNOSTPLODI	OCHRANNA_FUNKCE	PLATNOST_OD
2	0	Nedefinováno	451	Úhor bez porostu	2000-01-01		NOF	2018-01-01
3	1	Brambory a jiné okopaniny	420	Brambory konzumní	2000-01-01		NOF	2018-01-01
4	1	Brambory a jiné okopaniny	430	Brambory průmyslové	2000-01-01		NOF	2018-01-01
5	6	Obilniny	96	Ječmen jarní	2000-01-01		SOF	2018-01-01
6	6	Obilniny	97	Ječmen ozimý dvouřadý	2000-01-01		SOF	2018-01-01
7	6	Obilniny	98	Ječmen ozimý víceřadý	2000-01-01		SOF	2018-01-01

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	ID_SK	NAZEV_SKUPINA	ID_TYP_PL	NAZEV	PLATNOSTPLODIN	PLATNOSTPLO	ZPUSOBILOST_OBSEV_PAS_MEO	ZPUSOBILOST_OBSEV_PAS_SEO
2	0	Nedefinováno	474	Směs pro meziplodiny	2017-01-08		Ano	Ano
3	3	Jiné krmné plodiny	8	Běr	2000-01-01		Ano	Ano
4	3	Jiné krmné plodiny	14	Kapusta krmná	2000-01-01		Ano	Ano
5	3	Jiné krmné plodiny	113	Lesknice kanárská	2000-01-01		Ano	Ano
6	6	Obilniny	96	Ječmen jarní	2000-01-01		Ano	Ne
7	6	Obilniny	97	Ječmen ozimý dvouřadý	2000-01-01		Ano	Ne

Číselník obsahuje seznam plodin způsobilých pro POT typu obsev a ochranný pás.

Kukuřice, brambory =
souvislá plocha plodiny

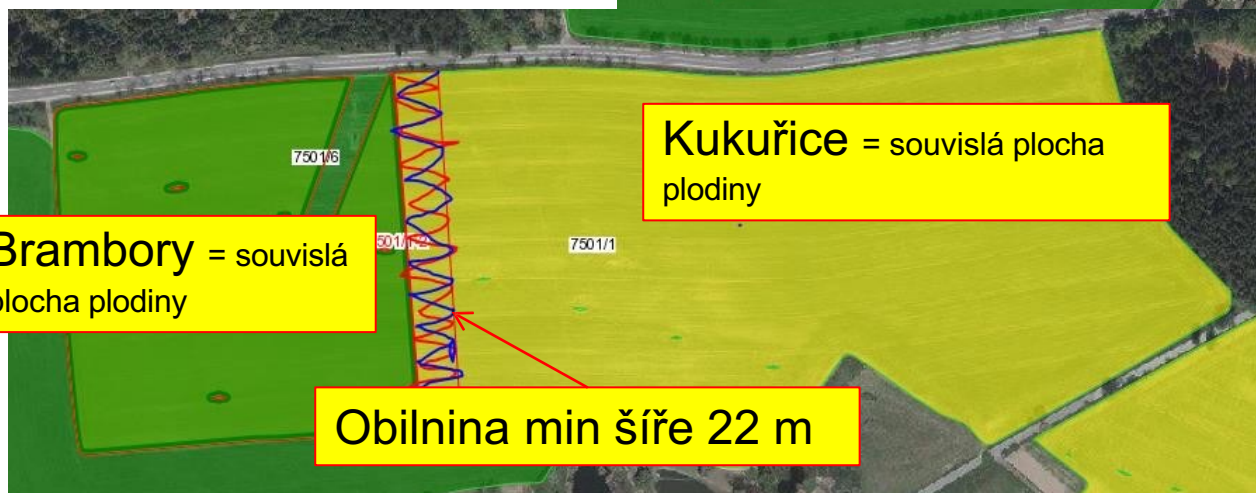

nelze

Brambory

Kukuřice

Souvislá plocha plodiny

Brambory = souvislá
plocha plodiny

Kukuřice = souvislá plocha
plodiny

Obilnina min šíře 22 m

Základní posouzení dopadů na zemědělce

Podmínky pěstování plodin

	SEO	MEO
Plodiny s NOF	nelze pěstovat	lze pěstovat s POT
Plodiny se SOF	lze pěstovat s POT	lze pěstovat bez omezení
Plodiny s VOF	lze pěstovat bez omezení	lze pěstovat bez omezení

Z tabulky plynou tyto 3 situace:

- 1. Nemám žádný DPB označený jako SEO a pěstuji jen obiloviny a řepku, případně další plodiny, ale žádné plodiny s NOF – eroze se mě netýká.**
- 2. Mám DPB označený jako SEO – pěstuji na něm obilí a řepku?**
Pokud ANO, eroze se mě týká a musím zvolit vhodné opatření k naplnění podmínek pěstování.
- 3. Mám DPB označený jako MEO – pěstuji na něm plodiny s NOF?**
Pokud ANO, eroze se mě týká a musím zvolit vhodné opatření k naplnění podmínek pěstování.

Půdoochranné technologie

Pěstování plodin na SEO

- ❑ **Zákaz plodin NOF**
- ❑ **Pěstování plodin SOF s použitím půdoochranné technologie**
- ❑ **Zakládání porostu do ochranné plodiny nebo rostlinných zbytků (obecná PT):**

➤ při zakládání porostů ostatních obilnin a řepky olejné (na SEO plochách), musí být dodržena min. 30% pokryvnost půdy rostlinnými zbytky do doby vzcházení porostu.

30 %

- ❑ **Podsev:**
 - porosty ostatních obilnin a řepky olejné mohou být pěstovány s podsevem jetelovin, travních nebo jetelotravních směsí setým nejpozději společně s hlavní plodinou.

Půdoochranné technologie

Pěstování plodin na SEO

□ Podrývání (u řepky olejné):

- při zakládání porostů řepky olejné je provedeno podrytí půdního profilu do hloubky min. 25 cm, s max. rozchodem pracovních nástrojů (rýh) 1 m,
- podrývání je doporučeno provádět ve směru vrstevnic, na středně hlubokých nebo hlubších půdách,
- není nutné prokazovat vlastnictví/pronájem stroje,
- hlášení PT – hlášení do 15. 9.

□ Strip-till

- ponechání nezpracované půdy v pásech ve směru vysévané plodiny, nejlépe ve směru vrstevnic,
- šíře zpracovaných pásů nepřesáhne 30 cm,
- plošný podíl nezpracované půdy bude min. 60 %,
- na nezpracované části bude zajištěna min. 30% pokryvnost půdy rostlinnými zbytky do doby vzcházení porostu,
- není nutné prokazovat vlastnictví/pronájem stroje.

Půdoochranné technologie

Pěstování plodin na SEO

□ Obsetí (ochranným pásem) pro plodiny se SOF:

- max. 6 ha plocha ostatních obilnin a/nebo řepky olejné je po celém svém obvodu obseta plodinami s **vysokou ochrannou funkcí** (vždy zkontrolovat dle číselníku v LPIS) o min. šířce 22 m

□ Ochranný pás pro plodiny se SOF:

- je souvislá plocha plodin s **VOF** (ostatní píceiny jednoleté, ostatní píceiny víceleté a travní porost) o min. šíři **22 m** založená v rámci DPB se **souvislou plochou plodin se SOF, která má max. šířku 220 m** (vzdálenost kteréhokoli bodu v porostu plodin SOF k nejbližšímu ochrannému pásu/hranici DPB s vyjmenovanou kulturou, je max. 110 m),
- musí být s porostem nebo s ponechaným strništěm sklizené plodiny nebo s ponechanými rostlinnými zbytky (min. 30% pokryvnost půdy) do doby sklizně plodin se SOF,
- pro DZES 5 nelze použít biopás založený s dotací v rámci AEKO.

Příklad ochranného pásu - jednoduchý

Kontrola podmínky šířky plodiny max. 220 m

Půdoochranné technologie

Pěstování plodin na SEO

□ *Aplikace kvalitní organické hmoty do půdy:*

- před založením porostu ostatních obilnin a/nebo řepky je v rámci agrotechnického postupu v příslušném hospodářském roce provedeno zapravení tuhých organických hnojiv nebo tuhých statkových hnojiv vznikajících jako vedlejší produkt při chovu hospodářských zvířat (s výjimkou tuhých statkových hnojiv z chovu drůbeže) **v minimální dávce 25 tun na hektar.**

■ **tuhá organická hnojiva:**

- kompost, separát digestátu,
tuhý digestát (z kontejnerových BPS)

■ **tuhá statková hnojiva z chovů hospodářských zvířat (mimo drůbeže):**

- hnůj, separát kejdy

Půdoochranné technologie

Pěstování plodin na MEO

- ❑ **Pěstování plodin NOF s použitím půdoochranné technologie**
- ❑ **Zakládání porostu do ochranné plodiny nebo rostlinných zbytků (obecná PT):**

➤ při zakládání porostů kukuřice, brambor, řepy, bobu setého, sóji, slunečnice a čiroku, musí být dodržena:

- min. 20% pokryvnost půdy RZ do doby vzcházení porostu,
- min. 10% pokryvnost půdy RZ do 30. června
- vizuálně prokazatelné RZ po 1. červenci

20 %

10 %

- ❑ **Zakládání porostu po vrstevnici na DPB do 35 ha:**

- Jen na DPB s výměrou do 35 ha a pouze při pěstování plodin s NOF.
- **ZÁKLADNÍ RIZIKO: Řádky porostu musí být vedeny ve směru vrstevnic, přičemž tolerována bude odchylka od vrstevnice do 30°. Odklon od vrstevnic musí být dosažen na celé ploše pěstované plodiny.**

Půdoochranné technologie

Pěstování plodin na MEO

□ Podrývání u cukrové řepy:

- Při realizaci PT je provedeno podrytí půdního profilu do hloubky min. 35 cm, s max. rozchodem pracovních nástrojů (rýh) 1 m,
- podrývání je doporučeno provádět ve směru vrstevnic, na středně hlubokých nebo hlubších půdách,
- není nutné prokazovat vlastnictví/pronájem stroje,
- **hlášení PT – do 15. 5.**

□ Strip-till:

- Zpracování půdy v pásech ve směru vysévané plodiny, nejlépe ve směru vrstevnic,
- šíře zpracovaných pásů nepřesáhne 30 cm,
- plošný podíl nezpracované půdy bude min. 60 %,
- na nezpracované části bude zajištěna
 - min. 20% pokryvnost půdy RZ do doby vzcházení porostu,
 - min. 10% pokryvnost půdy RZ do 30. června
 - vizuálně prokazatelné RZ po 1. červenci

Půdoochranné technologie

Pěstování plodin na MEO

- **Odkameňování (rýhování, separace hrud a kamene, sázení do odkameněné půdy):**
 - Mezi jednotlivými dvojřádky je prostor, kam byly separátorem uloženy kameny a hroudy.
 - Doporučuje se provést odkameňování v kombinaci s důlkováním a hrázkováním v brázdách na povrchu hrůbků.
- **Pěstování luscoobilných směsí (LOS)**
 - plodiny ve směsi se na metr čtvereční výsevku LOS nahodile střídají, v porostu se na metr čtvereční výsevku LOS nachází min. 50 % rostlin obilovin,
 - šířka řádku je max. 16 cm,
 - LOS obsahuje z výčtu plodin s NOF pouze bob setý a/nebo sóju.

Půdoochranné technologie od 2019

Pěstování plodin na MEO

□ Obsetí (ochranným pásem) pro plodiny s NOF:

- max. 6 ha plocha kukuřice, brambor, řepy, bobu setého, sóji, slunečnice a čiroku je po celém svém obvodu obklopena plochou plodin s VOF (dle číselníku) nebo SOF (obilniny a jejich směsi a řepka) o min. šířce 22 m

□ Ochranný pás pro plodiny s NOF:

- je souvislá plocha plodin s **VOF/SOF** o min. šíři 22 m založená v rámci DPB se **souvislou plochou plodin s NOF, která má max. šířku 220 m** (vzdálenost kteréhokoli bodu v porostu plodin NOF k nejbližšímu ochrannému pásu/hranici DPB s vyjmenovanou kulturou, je max. 110 m),
- musí být s porostem nebo s ponechaným strništěm sklizené plodiny nebo s ponechanými rostlinnými zbytky (min. 20% pokryvnost půdy) do doby sklizně plodin s NOF,
- pro DZES 5 nelze použít biopás založený s dotací v rámci AEKO.

Půdoochranné technologie

Pěstování plodin na MEO

□ *Aplikace kvalitní organické hmoty do půdy:*

- před založením porostu ostatních obilnin a/nebo řepky je v rámci agrotechnického postupu v příslušném hospodářském roce provedeno zapravení tuhých organických hnojiv nebo tuhých statkových hnojiv vznikajících jako vedlejší produkt při chovu hospodářských zvířat (s výjimkou tuhých statkových hnojiv z chovu drůbeže) **v minimální dávce 25 tun na hektar .**

■ **tuhá organická hnojiva:**

- kompost, separát digestátu,
tuhý digestát (z kontejnerových BPS)

■ **tuhá statková hnojiva z chovů hospodářských zvířat (mimo drůbeže):**

- hnůj, separát kejdy

PROTIEROZNÍ VYHLÁŠKA

Platí od 1. července 2021.

Jejím cílem je chránit půdu před vodní erozí, která u nás ohrožuje až 60 % cenné zemědělské půdy půdním smyvem, který z ní odnáší to nejcennější a půda jeho účinky chudne.

Opatření proti vodní erozi navíc mohou pozitivně ovlivňovat i odolnost půdy proti větrné erozi (týká se 14 % zemědělské půdy). Protierozní vyhláška umožní kontrolovat a pokutovat zemědělce za nešetrné hospodaření na zemědělské půdě.

Je i důležitou obranou zejména pro obce a jejich obyvatele, jejichž majetek je pravidelně poškozován erozí zemědělských pozemků.

PROTIEROZNÍ VYHLÁŠKA

Protierozní vyhláška tak mj. vedle zmenšení půdních bloků na maximálně 30 ha, rozšíření dotačních podpor a tradičních zemědělských dotací na krajinná ochranná opatření, osvobození od daní pozemků s vybranými krajinotvornými prvky (jako například mokřady) přispěje k vyšší stabilitě zemědělské krajiny.

PROTIEROZNÍ VYHLÁŠKA

Limit

Vyhláška stanovuje přípustnou ztrátu půdy, kterou je potřeba dodržovat. V systému zemědělských dotací se dosud vymezuje erozně ohrožená půda na přípustnou ztrátou 17 tun z hektaru za rok, s platností vyhlášky to bude 9 tun z hektaru za rok.

Maximální limitní míra ztráty půdy je nepřekročitelná a zohledňuje jak požadavky na protierozní ochranu, tak realizovatelnost opatření v zemědělské praxi. K vytipování problematických ploch, na nichž je limit překračován, bude sloužit již dnes funkční [Monitoring eroze](#) (aplikace spravovaná SPÚ a VÚMOP, v.v.i.).

PROTIEROZNÍ VYHLÁŠKA

První záznam erozní události v Monitoringu je pro zemědělce výstrahou, že by dle této skutečnosti měl upravit své hospodaření. V případě opakovaného záznamu je již zřejmé, že na ploše dochází k opakovaným problémům s erozí a plochu je potřeba sledovat a přijímat na ní efektivnější protierozní opatření. Zároveň pomocí dat Monitoringu eroze bude docházet k průběžnému vyhodnocování účinnosti protierozní vyhlášky a v budoucnu tak není vyloučeno zpřísnění limitu přípustné ztráty.

PROTIEROZNÍ VYHLÁŠKA

Kalkulačka

Na plochách, kde bude erozní událost zaznamenána opakovaně, budou tedy zemědělské subjekty muset provádět protierozní opatření, k jejichž vhodnému výběru jim poslouží již zavedený nástroj – aplikace [Protierozní kalkulačka](#). Pomocí ní si hospodáři sestaví plán protierozních opatření, přičemž hospodaření dle tohoto plánu bude následně předmětem kontroly příslušného orgánu ochrany zemědělského půdního fondu. Erozi mohou zemědělci předcházet pomocí široké palety protierozních opatření například způsobem orby, volbou plodin či zatravňováním částí svých pozemků. Odbornou podporu jim bude poskytovat Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy a Státní pozemkový úřad.

PROTIEROZNÍ VYHLÁŠKA

Kontroly

Sankce a kontrolní mechanismy upravuje zákon o ochraně zemědělského půdního fondu (ZPF). Vyhláška stanoví, že když hospodaří subjekt dle plánu, má se za to, že nepřekročil přípustnou míru ztráty půdy erozí.

Ke kontrolní činnosti MŽP zpracovává podrobný metodický pokyn.

Plochy a jejich uživatelé, kteří budou v režimu protierozní vyhlášky, budou kontrolováni příslušnými orgány ochrany ZPF, což jsou obecní úřady obcí s rozšířenou působností).

Kontroly se zaměří na to, zda je vyhotoven plán hospodaření v Protierozní kalkulačce a zda subjekt dle něj hospodaří, co se týče volby plodin a agrotechniky. Veřejnost může hlásit podezření na erozní událost orgánu ochrany ZPF nebo pobočce Státního pozemkového úřadu. Nahlášená erozní událost bude následně prošetřena v terénu.

PROTIEROZNÍ VYHLÁŠKA

Pokuty

Za porušení nastaveného protierozního plánu hrozí fyzickým osobám pokuta až 100 000 Kč, právníckým osobám a podnikatelům až milion korun.

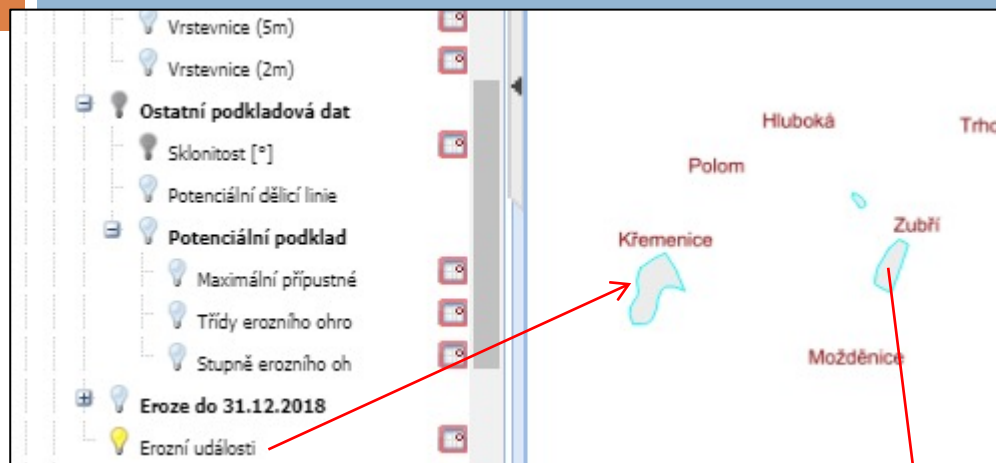
Zemědělci také mohou také přijít o část dotací, neboť porušení vyhlášky a sankce dle zákona o ochraně ZPF povedou i k sankcím v dotačním systému Ministerstva zemědělství, orgány ochrany ZPF je budou hlásit Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu.

Monitoring eroze

- Kdokoliv může oznámit erozní událost SPU
- Při opakované události hrozí přeřazení pozemku do horší kategorie
- Pokud již byl DPB dotčen erozní událostí, musím výrazně zvýšit pozornost a přizpůsobit tomu opatření!!!

☐ Erozní faktory pro osevy od 1.1.2020		
Suma výměry SEO	4,35 ha	(26% z celk. výměry)
Suma výměry SEO+MEO	13,94 ha	(82% z celk. výměry)
Maximální souvislá plocha SEO	4,13 ha	
Maximální souvislá plocha SEO+MEO	13,80 ha	
Suma výměry NEO	3,09 ha	
Maximální souvislá výměra NEO	1,36 ha	
Erozní ohrožení	SEO	
☐ Erozní faktory pro osevy od 1.1.2019 do 31.12.2019		
Suma výměry SEO	0,10 ha	(1% z celk. výměry)
Suma výměry SEO+MEO	10,63 ha	(62% z celk. výměry)
Maximální souvislá plocha SEO	0,08 ha	
Maximální souvislá plocha SEO+MEO	10,09 ha	
Suma výměry NEO	6,41 ha	
Maximální souvislá výměra NEO	3,46 ha	
Erozní ohrožení	MEO	

Monitoring eroze v LPIS

STÁTNÍ POZEMKOVÝ ÚŘAD

Erozní události

Přehledy [Událost č. \[ID\]](#)

Základní charakteristika události

[Přiblížení](#)

Typ eroze: plošná - na hlavní ploše

Akcelerátory *neuvedeno*
eroze:

Hlášení: 19.11.2019

Vyhláška č. 240/2021 Sb., o ochraně zemědělské půdy před erozí – účinnost od 1. 7. 2021

□ **Při 2. záznamu v Monitoringu eroze**

- Plochy, které nejsou vyhodnoceny jako „vyšší moc“ vstupují do režimu vyhlášky – protierozní kalkulačky
- Protierozní kalkulačka je nástroj pro plánování hospodaření na 5 let; neslouží k dokazování hospodaření z minulosti
- **Plán opatření ke snížení erozního ohrožení** – dodržování plánu je předmětem kontroly orgánu ZPF

Dobrý zemědělský a environmentální stav

DZES 5g „Omezení monokultury“ (od roku 2021)

Na DPB (bez ohledu na erozní ohroženost) se nesmí vyskytovat souvislá plocha jedné plodiny na více než 30 ha

- Hodnocení plodiny – dle diverzifikace.
- Vztahuje se pouze na **DPB s kulturou R.**
- **Kontrolní období je od 1. června do 31. srpna daného roku** (viz. § 9 NV č. 50/2015 Sb.), tj. posuzuje se hlavní plodina.
Kontrola probíhá i dle deklarace v JŽ.
- Souvislá plocha se vyhodnocuje v rámci jednoho DPB, tzn. nezapočítává se plodina, která se nachází na jiném DPB.
Pozor ale na správnost zákresu DPB v LPIS (dle definice v zákoně o zemědělství) a viditelnou identifikovatelnost hranice.

Výjimky z plnění standardu DZES 5g

- Na ploše, kde jsou pěstovány dusík vázající plodiny podle § 18 nařízení vlády č. 50/2015 Sb. a tráva na semeno: **bob, cizrna, čičorka, čočka, fazol, hrách (včetně pelušky), hrachor, jestřabina, jetel, komonice, kozinec, lupina, pískavice, ptačí noha, sója, štírovník, tolíce (a to včetně vojtěšky), úročník, vikev, nebo vičenec**. Pro splnění podmínky lze využít směs uvedených plodin i směs uvedených plodin s ostatními plodinami za předpokladu, že zastoupení plodiny, která váže dusík, činí v porostu této směsi více než 50 %.
- **Na celém DPB**, na který probíhá závazek podopatření podle § 21 a 22 NV č. 75/2015 Sb. – Agroenvironmentálně-klimatická opatření:
podopatření biopásy a podopatření ochrana čejky chocholaté
 - *do 40 ha – bez omezení*
 - *nad 40 ha – biopás činí minimálně 5 % výměry*
- **Na ploše DPB s kulturou R**, na které jsou pěstovány trávy na semeno.

Sankce za porušení DZES 5g

Mezi 30 a 33 ha je nastavena technická tolerance – porušení nebude vyhodnocováno. Podle legislativy je až 33 ha posuzováno jako porušení malého rozsahu a malé závažnosti.

□ Rozsah

- ▣ malý (plocha plodiny 33–35 ha)
- ▣ střední (plocha plodiny 35–40 ha)
- ▣ velký (plocha plodiny nad 40 ha)

□ Závažnost

- ▣ malá (porušení na 1 DPB), střední (porušení na 2 DPB), velká (porušení na 3 DPB a více)

□ Trvalost – vždy neodstranitelné porušení

Nález porušení vede vždy k sankci! Kombinace malý rozsah, malá závažnost, neodstranitelné porušení = 1 % sankce.

Plnění požadavků DZES 5g

Rozdělení DPB na více plodin

Oddělení jinou plodinou – šíře min. 110 m

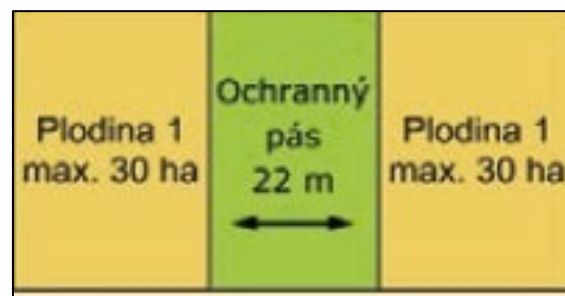

Rozdělení DPB na více DPB

krajinným prvkem (mez, stromořadí) nebo jinou kulturou (T, G)

Oddělení ochranným pásem – šíře min 22 m, plodiny pro ochranný pás podle § 14 odst. 4 NV č. 50/2015 Sb. (dle číselníku v LPIS):

hořčice, hrách (a to včetně pelušky), jetel, komonice, pohanka, proso, ředkev, svazenka, štírovník, tolice (a to včetně vojtěšky), vikev, kopr, koriandr, len, lnička, řeřicha, trávy čeledi lipnicovité s výjimkou obilnin, nebo směs výše uvedených plodin

Dobrý zemědělský a environmentální stav

DZES 6 „Zachování organických složek půdy“

- Nepálit na DPB bylinné zbytky.
- Na minimálně **20 % standardní orné půdy** zajistit každoročně:
 - ▣ aplikování **tuhých statkových nebo organických hnojiv** v dávce minimálně **25 t/ha** (tuhá statková hnojiva z chovu drůbeže min. 4 t/ha); při plnění podmínky zapravením ponechaných produktů při pěstování rostlin, například slámy, není stanovena minimální dávka, nebo
 - ▣ pokrytí tohoto % výměry, popřípadě části v termínu minimálně **od 1. 6. do 15. 7. porostem N vázajících plodin**: cizrna, čočka, fazol, hrách, peluška, jetel, komonice, lupina, sója, štírovník, vojtěška, úročník, vikev, bob a vičenec, čičorka, hrachor, jestřabina, kozinec, pískavice, ptačí noha nebo tolice); popř. jejich směsí; porosty lze zakládat i jako podsev do krycí plodiny, nebo směsi s travami v případě, že zastoupení trav nepřesáhne 50 %.

Dobrý zemědělský a environmentální stav

DZES 7 „Krajinné prvky, invazní rostliny“

- Nezrušit a nepoškodit:
 - ▣ krajinný prvek (mokřad – zákaz agrotechnických operací, odvodnění, hnojení a používání POR,
 - ▣ zákaz řezu dřevin v době od 31. března do 1. listopadu,
 - ▣ druh zemědělské kultury rybník.
- Neprořezávat dřeviny v době od 31. 3. do 1. 11. (výjimka jen se souhlasem příslušného orgánu ochrany přírody a krajiny).
- Zajistit na DPB regulaci rostlin:
 - ▣ **netýkavky žláznaté** – bez kvetoucích nebo odkvetlých rostlin,
 - ▣ **bolševníku velkolepého** – výška rostlin nesmí přesáhnout 70 cm.

ZMĚNY NÁVRHU STRATEGICKÉHO PLÁNU SZP – ZÁŠADNÍ BODY

Podmíněnost – DZES 4 (ochranné pásy podél vod)

- zachována dosavadní šíře pásů 3 m od břehové linie
- navýšení na 6 m bude zavedeno do nadstavbového režimu ekoplatby
- pro ekoplatbu bude pás vymezen od hranice DPB, ne od břehové čáry

Podmíněnost – DZES 5 (eroze)

- od roku **2024 rozšířena plocha erozně ohrožené půdy** na úroveň plochy chráněné protierozní vyhláškou

Podmíněnost – DZES 7 (rotace plodin – omezení plochy plodiny)

- podmínka 30 ha bude rozšířena pro DPB v kategorii **SEO na maximálně 10 ha** jedné plodiny.
- nabídka pro DPB v kategorii MEO nebo NEO v nadstavbovém režimu ekoplatby

ZMĚNY NÁVRHU STRATEGICKÉHO PLÁNU SZP – ZÁSADNÍ BODY

Ekoplatba

- dojde k přesunu podpory extenzivního hospodaření na trvalých travních porostech do II.pilíře.
- obálka na ekoplatbu ve výši **30 % obálky PP** bude rozdělena:
 - 200 mil. Kč ročně – precizní zemědělství
 - cca 6,1 mld. Kč ročně – celofaremní model
- bude rozpracován **nadstavbový režim k celofaremní platbě**
- do SP se zohlední na základě formálních připomínek EK očekávaných v IV/2022 dále
- budou diskutovány technické parametry **precizního zemědělství** financování nadstavbového režimu = **snížení obálky / sazby celofaremní platby**

Pozn. k sazbám PP obecně

- propočty **pouze orientační**
- modelovány na strukturu žádostí r. 2021
- v SP v EUR s vymezením maxima a minima
- reálná sazba bude stanovena na základě deklarovaných hektarů

Přehled Povinných požadavků na hospodaření

Požadavky od roku 2015

PPH 1 nitrátová směrnice

PPH 2 ochrana ptáků

PPH 3 ochrana EVL

PPH 4 potravinové právo

PPH 5 zákaz používání hormonálních látek

PPH 6 označování a evidence prasat

PPH 7 označování a evidence skotu

PPH 8 označování a evidence ovcí a koz

PPH 9 TSE

PPH 10 přípravky na ochranu rostlin

PPH 11 ochrana telat

PPH 12 ochrana prasat

PPH 13 ochrana hospodářských zvířat

DĚKUJI ZA POZORNOST

